

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

**KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ
KOMİSYONU**

TUTANAK DERGİSİ

05 Ekim 2011 Çarşamba

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

05 Ekim 2011 Çarşamba

----0----

K O N U

	<u>Sayfa</u>
Denetim Faaliyetlerinin Usul ve esasları ve Sayıştay raporlarının hazırlanma süreci	1:30

İÇİNDEKİLER

	<u>İİ</u>	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM		1:30
Abdül Rıza RAHMANİ FAZLİ (ECOSAI Dönem Başkanı ve İran Sayıştay Başkanı)		2:3
Aykut ERDOĞDU	İstanbul	3, 4, 5, 6, 9, 14, 25:26, 27:30
Haydar AKAR	Kocaeli	4:7, 11, 25:26, 27
Kamer GENÇ	Tunceli	5:6, 7, 10, 15
Necati ÖZENSOY	Bursa	8:9, 12, 27
Ahmet YENİ	Samsun	10:11
Ali SARIBAŞ	Çanakkale	12:13
Recai AKGÜL (Sayıştay Başkanı)		21:25, 30

Açılma Saati: 10.30

Kapanma Saati: 12.21

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.30

BAŞKAN: Fahrettin POYRAZ

BAŞKAN VEKİLİ: Ahmet YENİ (Samsun)

SÖZCÜ: Murat GÖKTÜRK (Nevşehir)

KÂTİP: Faruk SEPTİOĞLU (Elazığ)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli misafirlerimiz, Sayıştay Başkanlığının ve basınımızın değerli temsilcileri; 24'üncü Yasama Dönemi ikinci yasama yılının ilk toplantısını açıyorum.

Hepiniz hoş geldiniz.

Hem Meclisimizin hem de Komisyonumuzun yeni yasama dönemi çalışmalarının ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını temenni ediyor, çalışmalarımıza geçiyorum.

Değerli arkadaşlar, bildiğiniz üzere, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu, Anayasa'nın 165'inci maddesi ve bu madde uyarınca çıkarılan 3346 sayılı Kanun çerçevesinde sermayesinin yarısından fazlası doğrudan doğruya veya dolaylı olarak devlete ait olan kamu kuruluş ve ortaklıklarının denetimini, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 43'üncü maddesi hükmüne göre hazırlanan Sayıştay raporu ışığında gerçekleştirmektedir.

Komisyonumuzun 24'üncü Yasama Döneminin ikinci yasama yılında, 13/10/2011 ile 1/12/2011 tarihleri arasında alt komisyon çalışmaları tamamlanmış olan kuruluşların denetim çalışmaları gerçekleştirilecektir. Bu çalışmalara ilişkin olarak da çalışma programı odalarınıza zaten gönderildi.

Bugünkü gündemimizde, Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzük'ü uyarınca dönem başında alınması gereken kararlar ve Komisyonumuzca gerçekleştirilen denetim faaliyetlerinin usul ve esasları ile görüşmelerimize esas Sayıştay raporlarının hazırlanma süreci hakkında Komisyon üyelerimize bilgilendirmede bulunulması yer alacaktır.

Bu arada, bugün Komisyonumuzda misafir olarak bulunan Sayıştay Başkanımız ve diğer ülke Sayıştay Başkanlarımız bulunmaktadır.

Ben, ilk toplantı olması hasebiyle öncelikle Komisyon üyesi arkadaşlarımızdan kendilerini, daha sonra da bugün misafir olarak aramızda bulunan Sayıştay Başkanımız Recai Akyel'den, kendisinden başlamak üzere aramızda bulunan diğer Sayıştay Başkanlarını da Komisyonumuza tanıtmasını rica ediyorum.

O zaman ilk başlangıç olarak ben kendimden başlayayım, ilk toplantı olması hasebiyle.

Fahrettin Poyraz, Bilecik Milletvekili.

(Komisyon üyesi milletvekilleri ve misafir ülkelerin Sayıştay Başkanları kendilerini tanıttılar)
BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, ben toplantımıza geçmeden önce Sayıştay Başkanlarımız adına Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Sayıştaylar Birliği Dönem Başkanı İran Sayıştay Başkanı Dr. Abdül Rıza Rahmani Fazlı Beye kısa bir söz vermek istiyorum.

ABDÜL RIZA RAHMANİ FAZLİ (ECOSAI DÖNEM BAŞKANI VE İRAN SAYIŞTAY BAŞKANI) – Medis Muhasebe Komisyonu sevgili üyeleri, Türkiye Sayıştay saygıdeğer başkanı, ECO üyesi ülkeler Sayıştay Başkanları, misafirler, beyler ve hanımefendiler; Türkiye komisyonunda İran İslam Cumhuriyeti Sayıştay tarafından bulunmak, İran'ı temsil etmek benim için bir onurdur. Türkiye Cumhuriyeti halkının güvenini almış olan siz milletvekillerini tebrik etmek istiyorum. Medisin açılışından dolayı sizi tebrik ediyorum, umarım Türk halkının çıkarları doğrultusunda çalışmayı başarırsınız.

Türkiye Cumhuriyeti Sayıştay Başkanı Sayın Recai Akyel Beyefendiye bu ziyareti tertip ettiklerinden dolayı teşekkür etmek istiyorum. ECOSAI, bölgede hükümetlerin temsilcisi olarak çalışan ve denetim organı olan bir kurumdur. Hedefiyse kamu alanındaki muhasebe işlerini denetlemek ve halka sorular karşısında cevap verme olanağını sağlayan bir kurumdur. Bu kuruluş 1994 yılında kurulmuştur, bölgede yönetim konusunda çok yapıcı adımlar atmıştır. ECOSAI, kuruluşundan sonra tüm üyelerin taahhüdü çerçevesinde bilhassa Türkiye Cumhuriyetinin çabalarıyla - ki, ECOSAI'nın kurucu ülkelerinden bir tanesidir- yapıcı çalışmalar yapmayı başarmıştır. Kamu şirketlerinde muhasebe, şeffaflık kazandırmak amacıyla göz önünde bulundurursak, halkın sorularını daha iyi bir şekilde cevaplamayı amaçladığımızı da göz önünde bulundurursak, sosyal adaleti ve insan değerlerini ön plana çıkarmayı hedeflediğimizi de söyleyebiliriz. Yoksulluğu ortadan kaldırmak ve kötü yönetimin önüne geçmeyi de amaçladığımızı da göz önünde bulundurursak, ECOSAI, üye olan tüm ülkelere yardım edebilecek bir durumdadır. Türkiye, Sayıştay'ı bölgede denetim organı olan güçlü bir ülkedir. Bu Sayıştay, Türkiye Büyük Millet Meclisinin desteğiyle ve yeni yasalar çerçevesinde çalışma sahasını geliştirmiştir. Sayın Dr. Recai Akyel ve meslektaşlarının çabaları doğrultusunda Türkiye Cumhuriyeti Sayıştay'ını profesyonel bir kurum hâline getirmeye çalışıyorlar. Bu çalışmalar bu Sayıştay'ı dünya standartlarına yaklaştırmıştır. Bence Sayın Dr. Akyel Bey, tecrübeleri, bilgileri ve yönetim becerileriyle bu alanda önemli çalışmalar yapmayı başarmıştır.

Biz, ECO üyesi Sayıştay Başkanları karşılıklı olarak tecrübelerimizi paylaşmaya hazırız ve Türkiye Cumhuriyetinin Sayıştay kurumunun değerli bilgilerinden de yararlanmak isteriz. Medis komisyonları, ülkelerindeki Sayıştaylar vasıtasıyla diğer ülkelerle daha fazla ilişki kurabilirler. Bu işbirliği parlamentolar arasındaki etkinliği de artırmaya yardımcı olabilir.

Konuşmamın sonunda hepinize teşekkür ediyorum, siz hükümet ve devlet mensupları, Türk halkına başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Başkanımıza teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, çalışmalarımıza kaldığımız yerden devam edelim.

şimdi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzük’ü gereği her yasama yılı başında alındığı gibi bazı kararlar almamız gerekiyor.

Oylayacağımız birinci husus, toplantı saatlerimizle ilgilidir. Bildiğiniz gibi, komisyonların Genel Kurulun toplantı saatlerinde görüşme yapabilmeleri İç Tüzük’ümüzün 35’inci maddesi gereğince Başkanlık Divanının kararına bağlıdır. Genel Kurulun çalışma saatleri genellikle 15.00’te başlasa da zaman zaman çalışma periyotları değiştirilmekte, ayrıca çoğu kez denetim çalışmalarımız da geç saatlere kadar uzayabilmektedir.

Bu çerçevede, Komisyonumuzun Genel Kurulun çalışma saatlerinde de görüşme yapabilmesinin temin edilmesi hususunun Meclis Başkanlığından talep edilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylamasını yapacağımız ikinci husus alt komisyonların oluşturulmasına yöneliktir. Bilindiği gibi Komisyonumuzda Kamu İktisadi Teşebbüslerine ilişkin denetim çalışmalarının ilk aşamasını alt komisyon çalışmaları teşkil etmektedir. Dolayısıyla alt komisyonların oluşturulabilmesi için Başkanlığımıza yetki verilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

AYKUT ERDOğDU (İstanbul) – Bir saniye...

Burada her şeyi atlayarak geğiyoruz ama görüşünüz var mıdır, bir şey söylemek ister misiniz diye sormak gerekmez mi?

BAŞKAN – Hangisini, çalışma saatlerinde çalışıp çalışmayacağımızı mı?

AYKUT ERDOğDU (İstanbul) – Hayır, tabii ki öyle değil ama o saatlerde çalışıp çalışmayacağımızı, alt komisyonda Başkanlığın nasıl karar vereceğine ilişkin yetkinin nasıl kullanılacağı gibi birtakım ilkesel şeylerden söz...

BAŞKAN – Peki buyurun söz almak istiyorsanız Aykut Bey.

AYKUT ERDOğDU (İstanbul) – Hayır, tam anlaşılmadı. şimdi, gündem bilgilendirme toplantısı birden karar toplantısına dönüştü.

BAŞKAN – şimdi değerli arkadaşlar, size gönderdiğimizde bilgilendirme ve Komisyonumuzun çalışma esasları noktasında geçtiğimiz dönemlerde teamül hâline gelmiş ve bir kısım hususlarda da İç Tüzük’ün bizlere, nasıl söyleyeyim, zorunlu kıldığı birtakım karar alınması gerekiyor. Bir tanesini az önce oyladık. Yani biz, saat 10.30’da toplantıya başlamış olsak bile bazen 15.00’e kadar çalışma sorunu, 15.00’i aşan çalışma süremiz oluyor. Bazen Genel Kurul saat 13.00’te, hatta 11.00’de çalışılması noktasında karar alıyor fakat Komisyonumuzla Genel Kurul çalışması

arasında aynı zaman dilimi çatıştığı için İç Tüzük gereği bu kararı almamız gerekiyor ve Başkanlık Divanından bu izni talep etmemiz gerekiyor. Oyladığımız hususun birincisi bu.

İkincisi, her ne kadar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Başkanım yanlış anlaşıldı, biz anlıyoruz bu konuyu.

BAŞKAN – Evet.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bize bir daha izah etmenize gerek yok, çünkü okuduğunuz veya söylediğiniz şeyleri anlayabiliyoruz, buradaki sıkıntı o değil ki. Burada farklı bir görüşü olan var mı diye sormanız gerekiyor bir karar alırken, bilemiyorum yanlış mı düşünüyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar, söz almak isteyen arkadaşlarımız bakın, birazdan tutanak tutulmasını da oylayacağız. Söz almak isteyen arkadaşlarımız eğer önlerindeki butona basarlarsa, sözleri mikrofon aracılığıyla kayıtlara da girmiş olur, kendi kendimize de konuşmamış oluruz.

Buyurun Aykut Bey.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, öncelikle şeyi sormak istiyorum. Usul hakkında bir görüşme olacak mı ve biz ne zaman genel usul hakkında görüşlerimizi bildireceğiz?

İkincisi, yani bizler hepimiz belirli yaştan ve belirli olgunluğun üzerinde milletvekilleriyiz.

BAŞKAN – Evet.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani, böyle ironik sözler kırıcı olabilir, başında bu şekilde gitmememizi tavsiye ediyorum.

İkincisi, evet, çalışmak zorundaysak kararı alacağız bunda bizim bir sıkıntımız yok, ama böyle otomatiğe bağlanmış bir şekilde karar almak doğru olarak görmüyorum. Mesela şunu söylemek istiyorum: Elbette ki Genel Kurul saatlerinde çalışma ihtiyacı olabilir ama bunun da birtakım ilk... Mesela çok önemli bir görüşme varsa, buradaki çalışmayı ona göre beraberce planlayabileceğimiz bir tarzı benimseyebiliriz. Bu tip yani değer katacak açıklamalar için söz alıyoruz. Zor durumda bırakmak için şey yapmıyoruz.

Bir de Sayın Başkan şunu söylemek istiyorum: Bizim, usulle alakalı birtakım söyleyeceğimiz şeyler var, şimdi mi söyleyelim daha sonra mı takdir edersiniz.

BAŞKAN – Bilahare, en sonda zaten bu sunumda çalışma usulümüzle ilgili bilgilendirme yaptıktan sonra orada sizin görüş ve önerileriniz mutlaka vardır, onları da orada konuşuruz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi değerli arkadaşlar, bundan önceki dönemlerde de –açık söyleyeyim- yani biz bu konuları ilerleyen süreçte de zaten hep birlikte hissedeceğiz. Yani, bu kararları İç Tüzük gereği de almamız gerekiyor ama her ne kadar arkadaşlarımız, bizim de söyleyecek sözümüz var diyorlarsa, ben oylamaya geçmeden önce arkadaşlarımızdan o zaman söz almaları anlamında bizim de

görebilmemiz için butonlara basarak söz talep etmelerini rica ediyorum. Eğer söz talep eden arkadaşlarımız olursa kendilerine söz vereceğim.

Şimdi, alt komisyonların kurulmasıyla ilgili olarak öğrenmek veya bilgi noktasında talep eden veyahut da bununla ilgili olarak nedeni noktasında herhangi bir fikri olan veyahut da ekleyeceği olan arkadaşımız varsa söz vereceğim.

Buyurun Aykut Bey.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, denetimlerin asıl önemli kısmı alt komisyonlarda yapılacaktır. Onun için alt komisyonlarda görev alacak milletvekillerinin talebine dikkat etmenizi rica ediyorum.

İkinci husus, alt komisyon çalışmalarında alt komisyon üyelerimizin kurumlarda belgelere ulaşması son derece önemlidir. Bu konuda kurumlara bir yazı yazılarak alt komisyon üyelerimizin kurumlardan belge ve bilgi talebinin anında karşılanması ve bir tereddüde yer verilmeyecek bir bilgilendirme ve talep yazısının kurumlara gönderilmesini arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bu kararlar alındıktan sonra zatiîlilerinizden bu çalışma sürecinde kapsam dahilinde olan kurumların listesi gönderilecek ve orada Komisyon üyesi arkadaşlarımızın hangi alt komisyonlarda görev almak istedikleri tercihleri noktasında kendilerinden talep edilecek ve o talepler doğrultusunda mümkün olduğu kadar da bu talepler karşılanılmaya çalışılacak, ama takdir edersiniz ki bazen şu açmazlarımız oluyor: 35 üyenin 35'inin de aynı alt komisyonda görev alma talebinin karşılanması da mümkün değil, fakat biz mümkün olduğu kadar bundan önceki uygulamalarımızda diğer siyasi parti gruplarının temsilcilerine de belli noktalarda, işte özellikle bu sıkışılan anlarda görüşleri nedir, tercihleri ne yöndedir diye sorduğumuz oluyor, onu söyleyeyim. Yani bu talepler de alınacak.

Diğer husus, zaten arkadaşlarımıza doğrudan doğruya denetim noktasında Sayıştay denetçisi arkadaşlarımız denetim çalışmalarını yapacaklar, o arada alt komisyon toplantıları sırasında Komisyon üyesi arkadaşlarımızın bilgi ve belge isteme noktasındaki denetim hakları zaten saklı, onu da baştan söyleyelim.

Başka söz talebi yoksa...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan ben söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Kamer Bey.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Şimdi efendim, Komisyon toplantısının hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum, bütün arkadaşlara başarılar diliyorum.

Ben bir iki şey... Bir defa bu komisyon toplantısının her zaman belli bir saati olması, 10.30'da toplanıyorsa burada ne kadar gelip bekleyeceğiz? Bazen geliyoruz burada yani bir bakıyoruz

yirmi dakika geçti, yarım saat geçti komisyon toplanmıyor. Gidiyoruz, arkamızdan komisyon toplanıyor. Bir defa bir kural koyalım. Yani, komisyon çalışma saatinden yirmi dakika sonraya kadar eğer gelmiyorsa, komisyon toplanmıyorsa bir saat belirleyelim, ondan sonra komisyon toplanmasın; çünkü biz arkadaşlarımız belli bir sorumluluk, özellikle komisyonda çoğunluk sağlamak daha ziyade iktidar partisi milletvekillerine ait olduğuna göre bence bir kural koymakta yarar var.

İkincisi, hangi konularda alt komisyon kurulacağını herhâlde şimdi karara bağlıyoruz, ama her partiden de alt komisyonda üye olması lazım. Hangi alt komisyona hangi partiden hangi milletvekilinin katılacağını da ilgili partinin yetkili kurul, yani kendi milletvekillerinin belirlemesi lazım. Bu konuda bir açıklık getirilmesini istiyorum.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, alt komisyonların oluşturulmasında daha önceki uygulamalarımıza, yani Komisyonumuzun uygulamalarına, teamüllerine paralel, biraz da önceki YDK'nın şimdiki Sayıştay'ın gruplandırmalarına uygun taleplerde bulunduk. Yani, yanlış hatırlamıyorsam, uzman arkadaşlar eksikleri tamamlasınlar, yani bankacılık sektörü diye tüm bankaların bir arada olduğu bir sektör, enerji sektörü diye enerjiye yakın, enerjiyle ilgili olan KİT'lerin olduğu bir sektör, bu şekilde daha ziyade faaliyet alanlarına paralel gruplandırmalar oluyor ve bu zaten bu şekilde gruplandırmalar dahilinde Komisyon üyelerimize biz bu listeleri göndereceğiz. Dolayısıyla arkadaşlarımız hangi faaliyete kendilerini yakın hissediyorlarsa, ilgili hissediyorlarsa, hangi faaliyet alanındaki KİT'lerle alt denetim komisyonlarında daha yakın çalışmak istiyorlarsa zaten orada buna bağlı olarak da tercihlerini belirtecekler, biz de mümkün olduğu kadar, az önce bahsettiğim bir kısım zorunluluklar dışında bu taleplere uygun ve nasıl ki Komisyonumuz siyasi partilerin Genel Kuruldaki temsili nispetinde oluşturulduysa, alt komisyonlar da aynı şekilde temsil nispeti oranında her siyasi partiden milletvekilimiz olacağı yapıda oluşturulacak.

Aykut Bey bir şey mi ekleyeceksiniz?

Buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, burada bizim ricamız şudur: Yani kendi grubumuzu en iyi tanıyoruz, kimin ne uzmanlığı olduğunu, kimin hangi konuda daha çok değer katacağını. Onun için ilkesel olarak şunu yapalım: Yani Komisyon Başkanlığının görevlendirmelerinde eğer grubumuz olarak değişiklik rica edersek bunu yapmaya çalışalım. Benim söylediğim bu.

BAŞKAN – Tamam, onu zaten karşılayacağımızı, görüşeceğimizi, istişare edeceğimizi ifade etmiştim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, alt komisyonların oluşturulabilmesi için Başkanlığımıza yetki verilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, oylamamız gereken...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Kamer Bey'in önerisini geçtik ama Kamer Bey'in önerisinin gayet ciddi bir öneri olduğunu düşünüyorum. Sabah toplantı saatinin belirlenip hangi saate kadar toplantının aktif hâle getirileceği konusunun da çok önemli olduğunu düşünüyorum. Yani gerçekten iyi niyetle bu işleri yapacaksak birbirimizden bir şeyi saklamamız ve kaçırmamamız gerekiyor.

BAŞKAN – Evet, kusura bakmayın, onu atladık. Şimdi, Komisyon saatleri genelde toplantı kapatılmadan önce o günkü programlara bakılarak veya o haftaki programlara bakılarak belirleniyor. Genelde 10.30 olarak biz bunu belirliyoruz ancak bazen siyasi partilerimizin kendi özel programları veyahut da Meclis Genel Kurulumuzun çalışmaları da göz önüne alınarak bu saat veyahut da takvim değişebiliyor.

Şöyle bir açmazımız var, onu da sizlerle paylaşayım: Neticesinde biz Komisyon toplantısına başladığımız an buraya farklı farklı kurumlardan aşağı yukarı her toplantıda herhâlde bir 30-40 civarında bir bürokrat arkadaşımız da katılıyor. Bunların bir kısmı hesap verecek olan kuruma ait olan yönetici arkadaşlarımız, bir kısmı denetim organı olarak Sayıştay'dan gelen arkadaşlarımız, bakanlık temsilcisi arkadaşlarımız, Devlet Planlama Teşkilatı, yerine göre BDDK'dan arkadaşlarımız, Özelleştirme İdaresinden arkadaşlarımız, dolayısıyla biz bu programı yaparken, size gönderdiğimiz programı yaparken mesela bir taslak hazırlıyoruz ve hazırladığımız taslak zaman zaman o arkadaşlarımızın yani kurum yöneticilerinin ve diğer arkadaşlarımızın programları sebebiyle birkaç defa değişmek zorunda da kalabiliyor. Dolayısıyla, burada heyeti topladığımız zaman biz istiyoruz ki bunu ertelemeyelim çünkü ertelediğimiz zaman tekraren bu işi yapmak için epey bir zaman, çaba sarf etmek gerekiyor. Burada biz şunu rica ediyoruz: Hani özellikle iktidar-muhalefet ayrımı yapmaksızın, elbette haklıdır, iktidar milletvekillerinin öncelikle burada olması lazım ama yeri gelmişken de hatırlatayım, bu Komisyon diğer ihtisas komisyonlarından farklı bir denetim komisyonudur. Dolayısıyla, denetim noktasında iktidar-muhalefet partisi ayrımı yapmaksızın tüm milletvekillerimizin milletimizin menfaatlerini koruma anlamında aynı hassasiyetle, mazeretleri olmazsa eğer, vaktinde burada olmaları ve milletimizin bize tevdi ettiği görevi yapmaları noktasında hassasiyet göstermelerini ben şimdiden rica ediyorum.

Sonuçta, elbette makul bir süre o günkü şarta göre bakarız, hep birlikte gene konuşuruz ama ilanihaye...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Belirtelim Başkan, bir saat koyalım.

BAŞKAN – Kamer Bey, izin verin, onu o gün şey yapalım. Yani şu anda tutup da on dakika, on beş dakika demeyelim yani Komisyonun da Başkanlık Divanının da sizlerin de bu kadar bir takdir hakkı olsun. Bakın, kendinizi bizim yerimize koyun, bir emek sarf ediliyor, mesela bürokrat arkadaşların bir kısmı İstanbul'dan geliyor, başka yerlerden gelen arkadaşlarımız var. Burada milletvekili arkadaşlarımızın hassasiyet göstermesini ben şimdiden rica ediyorum.

Başka söz almak isteyen arkadaşımız mı var?

Buyurun.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ederim.

Ben de bu toplantı saatleri ve toplantı yeter sayısı ile alakalı geçen dönem yaşadığımız tecrübeler binaen çıkan sıkıntıları da bildiğimden dolayı bunu da açıklığa kavuşturmak istiyorum. Geçtiğimiz dönemde bir saati aşan beklemlerimizin olduğunu hatırlıyorum yani burada “Saat 10.30’da toplantı.” denilmesine rağmen saat 11.30’u aşan zamanlarda beklediğimizi hatırlıyorum. Şimdi, ifade ettiğiniz gibi Komisyonu çalıştırmak öncelikli iktidar partisi milletvekillerinin görevi. Burada toplantı yeter sayısı da arkadaşlar belki bilmeyebilir ama üçte 1’dir yani 12’dir. Yani şu anda Komisyonda zannediyorum iktidar partisine mensup 23 milletvekili arkadaşımız var yani 23 kişiden 12 kişi buraya gelmiyorsa dolayısıyla muhalefet bunu hatırlatmak açısından yani iktidarın sorumluluğunu hatırlatmak açısından geçtiğimiz dönem olduğu gibi bu dönem de toplantılara katılmayacaktır. Bir de, bunun tersini de yaşadık -yani bu ikilemi yaşamamamız için- mesela zaman zaman oldu ki muhalefet partisi milletvekili sayısı iktidar partisi milletvekili sayısından fazla oldu ve toplantı yeter sayısı oluşmuş olmasına rağmen toplantı da yapılmadı yani şimdi o zaman ya güveneceğiz muhalefet partisi milletvekilleri çoğunlukta olduğu zaman da, madem bu Komisyon denetim komisyonu o zaman da o toplantıyı yapmayı göze alacak yani aslında göze alacak diye de bir şey de söz konusu olmaması lazım. Sonuç itibarıyla her birlikte iktidar-muhalefet ayrımı yapmadan denetim yapıyoruz burada. Dolayısıyla, eğer Genel Kurulda nasıl Genel Kurul açılırken toplantı yeter sayısı istendiği zaman yani yoklama istendiği zaman eğer yoksa on dakika sonra bir daha yoklama yapıldığında toplantı yeter sayısı bulunamıyorsa o günkü Genel Kurul iptal oluyorsa burada da aynı doğrultuda birtakım kararlar alınması doğru olur diye düşünüyorum. Aksi hâlde geçen dönem olduğu gibi bunun sıkıntısı tartışmalara vesile oluyor. Burada ciddi anlamda tartışmalar zaten genellikle bunlardan da kaynaklandı.

Bir de, son olarak da şunu söyleyeyim: Burada ifade ettiğimiz gibi denetim komisyonunda hep birlikte çalışıyoruz, denetim yapmak sadece muhalefetin de görevi değil, aynı zamanda iktidar partisi milletvekili arkadaşlarımızın da görevi. Buradaki yaptığımız konuşmalarda sorduğumuz sorularda da arkadaşlarımız mümkün olduğu kadar az alınganlık gösterirlerse, o iktidarın sorumluluğunu biraz daha üzerinde taşıyarak daha toleranslı davranırlarsa bu konuda KİT

Komisyonunun çalışmaları daha ahenkli bir şekilde devam edecektir diye düşünüyorum. Geçen dönem her şeye rağmen ufak tefek tartışmalar da olsa KİT Komisyonunda ben faydalı çalışmalar yapıldığı kanaatindeyim. Dolayısıyla, birikmiş birçok alt komisyonlar, işte bütün o denetimlerin yapıldığını ve artık kendi seyrine yani 2009 yılı denetimleri yapılacak şimdi, alt komisyonlar da bitmiş bir şekilde komisyonlar başlayacak, dolayısıyla bunu da fırsat bilerek bu dönem inşallah kamu iktisadi teşebbüslerinin yani milletin malı olan bu kurumların da daha iyi çalışması, performanslarının daha iyi olması açısından hepimizin sorumluluğu olması gerektiğini hatırlatıyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Aykut Bey, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, sözlerimizi oldukça kısa tutmaya çalışıyoruz toplantının ahengini bozmamak için ama ben Kamer Bey'in önerisine katılıyorum yani çağdaş bir yönetimde, özellikle Mediste dakiklik önemli bir şey -özellikle bürokratlar geç geliyor diye veya birtakım milletvekillerimize bu sorumluluğu vermek zorundayız. Yani burada bir saat, bir buçuk saat bekleyemeyecek kadar milletvekilleri yoğun. Ben bu şeyin oylamaya sunulmasını yani on beş dakika, artı, on beş dakika da Başkanlığın takdirine bırakılmasını ama yarım saatten fazla milletvekillerinin bekletilmemesini ve yarım saat içerisinde başlamayan toplantının iptal edilmesinin oylamaya sunulmasını arz ediyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bakın, şimdi bu konuştuğumuz hususun yani sanki böyle genel bir uygulamaymış gibi algılandığı kanaatindeyim yani ilk gelen arkadaşlarımızın. Öyle bir şey yok yani takdir edersiniz ki Genel Kurulumuz geçtiğimiz dönemlerde gece yarısına kadar, saat üçlere, dörtlere hatta sabah beş, altılara kadar çalıştığı oldu fakat biz toplantı saatimizi, tarihimizi haftalar öncesinden belirlediğimiz için, milletvekili arkadaşlarımızın, bunu lütfen yanlış anlamayın yani kimseyi ayırıp şey yapmadan söylüyorum, kim olursa olsun yani sabahlara kadar çalıştıktan sonra 10.30'da buraya gelme noktasında zafiyet göstermesinde de öncelikle milletvekilleri olarak bizim biraz anlayış göstermemiz gerekiyor. Yani bu şöyle bir tablo değil: Bu toplantı 10.30'da başlayacak da her toplantı 11.00'de başlıyor diye bir şey yok. Yani şu anda istisna olan bir şeyi görüşüyoruz yani geçtiğimiz dönemde bu konu olduysa 2 defa, bilemediniz 3 defa olmuştur. Ha on dakika olur, on beş dakika olur ama Kamer Bey'in söylediği gibi saate yaklaşan 1 veya 2 defa olmuştur yanlış hatırlamıyorsam.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Ama oldu yani sonuçta.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Oldu.

BAŞKAN – Oldu elbette ama ben burada tekraren söylüyorum yani bu konuyu isterseniz milletvekili arkadaşlar olarak kendimizin hassas olması noktasında birbirimizi motive ederek,

uyararak kendi aramızda suhuletle çözme yoluna gidelim yani bu çünkü bir karar aldığımız zaman bunun daha sonraki yıllarda ve dönemlerde de emsal teşkil edeceğini hep birlikte unutmayalım.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bu ciddiyet verir Komisyona, herkes belli bir saatte gelir ve toplantı başlar.

BAŞKAN – Kamer Bey, biz hepimiz, Komisyon üyesi arkadaşlarımız ciddidir yani böyle şey gibi...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ciddiyet olsun diyoruz yani.

BAŞKAN – Ciddiyet var zaten, hepimizin, hazırunun şu anda hepsinin ciddi olduğu kanaatindeyim ben.

Ahmet Bey, buyurun.

AHMET YENİ (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, Azerbaycan, İran, Kazakistan, Kırgızistan, Pakistan ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden toplantımıza iştirak eden çok değerli kardeş ülkelerimizin yöneticileri, değerli bürokratlar; hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum. Bu dönemin, bu çalışmamızın Komisyonumuza, ülkemize hayırlı sonuçlar getirmesini Cenabıhak'tan niyaz ediyorum.

Değerli kardeşlerim, ben Ahmet Yeni, Samsun Milletvekili, KİT Komisyonu Başkan Vekili olarak bu dönem görevime devam ediyorum. 22'nci Dönem, 23'üncü Dönem ve 24'üncü Dönem olarak bu kürsüde bu KİT Komisyonunun yönetiminde bulunduk. Tabii, geçmiş yıllarla mukayese ettiğimizde ben geçmiş yılları da taradım, baktım, bizim 22'nci, 23'üncü ve 24'üncü -ki başlayacağız inşallah- bu geçmiş iki dönemimizdeki kadar planlı, programlı ve güncel çalışmalar yapabilen hiçbir komisyona rast gelmedim çünkü takdir edersiniz ki geçmiş yıllarda özellikle birçok dönemde koalisyon hükûmetleri oldu ve onların, milletvekillerinin toplanma zorluğu vardı ve çalışmalar çok zor yapılabilirdi; beş yıl, on yıl denetlenemeyen kurumlarımız vardı maalesef buradaki yönetici arkadaşlarımız, özellikle bunu Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu üyesi arkadaşlarımız ki şimdi Sayıştay bunu çok yakinen görüyor. Bu birikimlerin tamamını 22'nci ve 23'üncü Dönemde gerek iktidar ve gerekse muhalefet partisi milletvekili arkadaşlarımızla güncelleştirdik ve mali yıllarına taşıdık. Hiç programlarımızı aksatmadan bu çalışmaları yaptık ve bugüne kadar geldiğimizde şunu gördük: Doğrudur, zaman zaman milletvekili arkadaşlarımızın toplantılara gecikmeleri söz konusu olabiliyor ancak bu hem Genel Kurulda olabiliyor hem de burada. Bizim arzumuz tüm arkadaşlarımızın mümkün olduğunca zamanında burada olmalarıdır yani iktidar ve muhalefet milletvekillerinin mutlaka salonda bulunmaları gerekir yani dışarıda bekleyerek toplantının ötelenmesi konusunda, mesela iktidar milletvekilleri sadece buranın yönetilmesiyle alakalı sorumlu değil, tüm milletvekilleri olarak ihtisas komisyonu ve bu milletin paralarının nerelerde kullanıldığını denetleyen bir mekanizma içersindeyiz. O bakımdan, biz zaman zaman işte 12 kişiyle toplanmamız gerekirken 11

kişi olabiliyoruz ama muhalefet partisi milletvekillerinden dışarıda 3-4 arkadaşımız beklemiş oluyor, onlar da katılırsa çünkü hep beraber bu denetimi yapacağız, bu denetimi hep beraber sağlayacağız. Geçmiş 22'nci Dönemden ziyade 23'üncü Dönemde zaman zaman bu tip şeylere rast geldik. İlla iktidar çoğunluğu sağlasın şeklinde bir zorlama oluyor, o zamanda belli bir süre beklemek zorunda kalıyoruz. Ötelediğimiz günler de oluyor, toplantılarımızı daha sonraya bıraktığımız da oluyor ama gerçekten 22'nci ve 23'üncü Dönemde, ben, o dönemde aramızda olan arkadaşlarımız var, 22'nci ve 23'üncü Dönemde, şimdi yeni katılan arkadaşlarımız var, bu çalışmayı iyi bir şekilde yürüteceğimize inanıyorum çünkü herkes, her milletvekili arkadaşımız burada millettten toplanan paraların nasıl, nerede, ne şekilde kullanıldığının hesabını sormak üzere toplanıyor, bu denetimleri yapıyoruz. O bakımdan, inşallah 24'üncü Dönemde verimli bir çalışma yapacağımıza inanıyor, bu çalışmaların başarılı, hayırlı geçmesini diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan...

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Başkanım...

BAŞKAN - Arkadaşlar, şimdi aynı şeyleri konuşursak yani misafirlerimiz de var, bu konuyu geçelim isterseniz.

Haydar Bey, size kısa bir söz veriyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi ben bir şeyi anlayamadım. Ben bu dönem ilk milletvekili seçiliyorum, ilk dönemim, her çıkan konuşmacı eski arkadaşımız geçmiş dönemleri hatırlatarak, oraya vurgu yaparak “Böyle yapıldı, böyle yapıldı.” diyor. Hayır efendim, böyle bir şey yok, biz yeni milletvekiliyiz, bu dönem de yeni bir yasama dönemi, eğer geçmişte yapılanlar doğru olsaydı bugün burada olmazdık veya Mecliste olmazdık, hep geçmişteki yönetimlerle veya çıkan kanunlarla devam ederdi.

Şimdi, zamanın verimli kullanılması açısından çok güzel bir öneri geldi, bunun iktidarla, muhalefetle de bir ilgisi yok, ben burada bir saat, iki saat, üç saat beklemek durumunda değilim veya başka milletvekili arkadaşlarım da beklemek zorunda kalmamalı. İktidar çoğunlukta olmuş, muhalefet çoğunlukta olmuş, açılış sayısı için söylüyorum, ama bir süre konur, yarım saat bir süre konur ve bu süre zarfında toplantı gerçekleşmezse hepimiz biliriz ki bu toplantı bugün yapılmayacak ama aksi takdirde nasıl bir yöntem çıkar ortaya bakın söyleyeyim: 11 kişi bekleriz, 1'imiz gideriz, deriz ki: “Toplantı olmayacak.” Arkadan 2 arkadaş telefonla çağrılır ve toplantı başlar. Gelen arkadaşın da hakları gasbedilmiş olur yani bunun yanlış olduğunu düşünüyoruz. Devlette işlerin de niçin yavaş yürüdüğü buradan ortaya çıkıyor yani bir saattir bu konuyu tartışıyoruz. Aslında gelen öneri doğru bir öneri, hiçbir özel sektör bir saat bekleyip bir toplantı yapmaz, yaparsa da ikinci toplantıda iş akdini fesheder. Bunu söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, bizim uygulamalarımız yasa, tüzük çerçevesinde olmaktadır. Dediğiniz hususu, eğer esas Genel Kurulu emsal olarak aldığımız zaman Meclisi yöneten başkan veya başkan vekili ara verme veya oradaki süreyi belirleme noktasında mutlak yetkilidir biliyorsunuz yani şu andaki uygulamamız bu. Yani isterse on dakika ara verir, isterse yarım saat ara verir, bir saat ara verir yani burada istisnai bir şeyi lütfen uzatıp durmayalım, izniniz olursa geçelim bunu. Şu anda başka oylayacağımız hususlar da var.

Son sözü size veriyorum Necati Bey, buyurun. Kısa olursa memnun olurum.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ederiz.

Şimdi, Sayın Yeni söz alıp bazı şeyleri böyle bizim de... Açıklama ihtiyacını hissetmemiş olsaydık tekrar söz almazdık. Şimdi, Sayın Yeni'nin söylediklerinden geçen dönem sanki burada bütün toplantılarda 12 tamamlanmadan muhalefet milletvekilleri buradan girmiyormuş gibi bir sonuç çıkıyor. Bakın, yani bir de bize sorumluluğumuzu hatırlatıyorsunuz, biz zaten sorumluluğumuzu biliyoruz, biz milletvekiliz, buraya bu milletin oylarıyla gelmişiz yani sonuç itibarıyla buradaki toplantılarda geçen dönem Fahrettin Bey'in dediği gibi iki veya üç toplantıda tartışma oldu ve uzadı, diğer toplantıları siz de biliyorsunuz yani 12'yi tamamladığımız çok toplantı oldu. 30 tane toplantı olduysa belki 15'ini muhalefet milletvekillerinin katılımıyla tamamlayarak... Fahrettin Bey de biliyor bunu yani bunları burada yeni arkadaşlarımız fazla olduğu için söylemek ihtiyacı hissediyorum ama bir de Başkanlık Divanının tutumu da önemli, Sayın Başkanın tutumu da önemli. Geçen dönem Sayın Başkanın tutumundan dolayı da bu zıtlasmalar ortaya çıktı, bundan dolayı birtakım sıkıntılar ortaya çıktı hatta Meclis Başkanıyla, Sayın Başkanla ilgili de biliyorsunuz muhalefet milletvekillerinin tamamı bir şikâyet dilekçesi bile verdi yani sonuç itibarıyla burası denetim komisyonuysa buradaki denetimi yapmak için yani geçen dönem bazen zaman sınırlaması da yapılmaya çalışıldı yani şu veya bu şekilde, dolayısıyla yani burada denetimin hakkıyla yapılması için her anlamda, işte birtakım prensip, illa her şeyin tüzükte olması da gerekmiyor, birtakım ilkelerle burada aksaklıkların giderilmesi için de işte burada akli başında olan insanların ortak akılla hareket ederek bu Komisyonun çok daha iyi şartlarda çalışması sağlanabilir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Ali Bey, buyurun.

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Öncelikle tüm Komisyon üyelerimizi kutluyorum, iyi bir çalışma dönemi geçirmemizi diliyorum.

Öncelikle çağımızda zamanın çok kıymetli olduğunu, özellikle de Türkiye Büyük Millet Meclisinde görev yapan tüm milletvekili arkadaşlarımızın da örnek ve zaman kavramı içerisinde

bulunması için bu önerinin desteklenmesini istiyorum. Komisyonumuz sadece buradaki Komisyon üyelerinden oluşmuyor, tabii dediğiniz gibi bürokrat arkadaşlarımız da var, böyle bir kararın alınmasında bütün gelen bürokrat arkadaşlar dâhil olmak üzere zaman ve kavramı ve saygıyı koyacaktır ve yeni gelen, bundan önceki dönemler diye bakmamak lazım, her dönemden sonra yeni bir dönem başlangıcı içerisinde de yeni prensipler, yeni anlayışlarla da yeni katkılar sunulabilir. Bu anlamda da bence bu öneri çok mantıklıdır ve bunu mutlaka belirli bir noktada bağlamamız gerektiğine inanıyorum.

Teşekkür eder, iyi çalışmalar dilerim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, şu anda konuştuğumuz husus aynı zamanda Başkanın ve Başkanlık Divanının yetkisidir yani Komisyonu toplantıya çağırarak, Komisyon saatini belirleme Divanın yetkisinde olan bir şey.

Burada tekraren söylüyorum: Bu toplantıda değil ama bundan sonraki toplantıda eğer Komisyon üyesi arkadaşlarımız bu konuda bir talepte bulunuyorlarsa önerge verme hakları, yetkileri vardır, önerge versinler Komisyonun görüşüne sunarız.

Şu anda ben -arkadaşlar uyardılar- bu alt komisyon oluşturma hususunu oylamaya sunduk ama tutanaklara geçme noktasında bir teknik sıkıntı olmuş herhâlde onu tekraren oylayacağım ve diğer hususa geçeceğim.

Alt komisyon kurulması hususunu, Başkanlığa yetki verilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, diğer bir husus Komisyon çalışmalarımızın tutanaklarının tutulmasına yöneliktir. Komisyon çalışmalarımızın özelliği gereği Komisyonumuzda yapılan görüşmelerin tam tutanağının tutulması gerekiyor. Bunun için de her yasama yılı başında bir karar almamız gerekiyor.

Komisyon çalışmalarımızın tam tutanağının tutulması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, bir diğer husus da Komisyonumuzun çalışmalarının basın tarafından izlenmesine yönelik olan bir husustur. Bildiğiniz üzere kamuoyunun denetim çalışmalarımız hakkında bilgi edinebilmesini temin amacıyla yazılı ve görsel basınımız Komisyon toplantılarına katılmaktadır. Herhangi bir karar alınmaması durumunda basınımızın Komisyon denetimlerini izlemesi mümkün olmamaktadır. Bu çerçevede 6326 sayılı Petrol Kanunu'nun 43'üncü maddesi hükmü gereği petrol faaliyetlerine ilişkin teknik, ticari ve mali bilgiler sır niteliğinde kabul edildiğinden petrol sektöründe yer alan Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı ve BOTAŞ hariç olmak üzere diğer kuruluşlarla ilgili tüm denetimlerimizin yazılı ve görsel basınımız tarafından izlenebilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Söz mü istiyorsunuz Aykut Bey? İstemiyor musunuz oylanmasını?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, sizden rica ediyorum, “Oylanmasını istemiyor musunuz?” gibi şeyler gerçekten bu Komisyonun ciddiyetine yakışmıyor.

BAŞKAN – Hayır yani bu hususta...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi yakışmıyor bu yani bu hiç hoş bir üslup değil, oylanmasını elbette ki istiyoruz ama biz özellikle BOTAŞ gibi, Türk Petrolleri Anonim Ortaklığı gibi yolsuzlukların çok yoğun yaşandığı bir yerin basına kapatılarak halkımızın gözünün kör edilmesini istemiyoruz. Yani şu an yabancı heyetin önünde çok dikkatli konuşmaya çalışıyorum ama evet, belirli uluslararası anlaşmaların belirli gizli yönü olabilir, bu kısım la alakalı Komisyonu toplantıya kapatırız, artı, petrol konularında da petrol sektörü ayırımına iyi bakmak lazım.

BAŞKAN – Petrol Kanunu’nun tarihi kaç?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Petrol Kanunu’nun tarihi 1956 sanıyorum.

Şimdi, geçmişteki yapılmış bir hatanın devamını biz yapmadık diye devam etmek doğru bir şey değildir Sayın Başkan. Ben sadece şunu söylüyorum: Burada halkın parasını harcayan kurumları denetleyeceğiz. Halkın bilgisinden bir şeyi kaçırmamızın mantığı yok. Bakın, son örneğini işte Enerji Bakanının açıklamasında gördük.

BAŞKAN – Tamam mı? Bitirelim lütfen.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yok bitmedi.

BAŞKAN – Şimdi başka konulara girmeyelim. Konuyu söyledik mi?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Evet, konuyu söylerken de gerekçemizi anlatmak zorundayız.

BAŞKAN – Yani siz BOTAŞ ve Türkiye Petrollerinin açık olmasını mı istiyorsunuz?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – BOTAŞ ve Türkiye Petrollerinin gizli kalan kısmının sadece konuyla sınırlı kalmasını rica ediyorum ama açık kalması gereken, örneğin diyelim ki bir boru hattı ihalesi o açık kalması gerekiyor, bunu basından saklamanın bir mantığı yoktur diyorum, bu kısmın açık olmasını rica ediyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, öncelikle Başkanlık Divanımız ama sonrasında tüm Komisyon üyelerimizin tarihi, ne zaman çıkartıldığı, kabul edildiği önemli değil ama hâlihazırda yürürlükte olan, mevcut olan, amir olan bir kanun hükmü çerçevesinde inisiyatif kullanma yetkimiz olamaz. Ben de yaklaşık dokuz buçuk yıldır bu Komisyondayım. Daha önceki dönemden arkadaşlarımız da var burada bizim dışımızda, bizden önceki dönemlerde de bu Kanun’un bu amir hükmü çerçevesinde bu iki kurumla ilgili olarak görüşmelerimiz basına kapalı yapılmıştır ama eğer siz bu noktada farklı bir düşünceniz varsa bu noktada milletvekili olarak kanun teklifi verme ve Genel

Kurulda, diğer ihtisas komisyonlarında görüşüp bu konuda değişiklik talep etme hakkına sahipsiniz ama Kanun bize bu konuda amir bir hükümle bu şekilde yapılmasını emrederken bizim bu konuda farklı bir uygulama yapmamız mümkün değil takdir edersiniz.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Kanunu inceleriz Başkan, geldiği zaman, o zaman bir bakalım yasak neymiş.

BAŞKAN – Tamam Kamer Bey inceleyin.

Evet, Komisyonumuzun çalışmalarının bahsettiğim kuruluşlar hariç olmak üzere basınımız tarafından izlenilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bundan sonraki toplantımızın geri kalan kısmında Komisyon üyesi arkadaşlarımızı bilgilendirme anlamında bir slayt hazırladık, onun sunumunu yapmak istiyorum ben, daha sonra da özellikle raporların hazırlanması noktasında önümüze gelmeden önceki süreçle ilgili olarak da Sayıştay Başkanımıza bu anlamda ben söz vereceğim. Sayıştay raporları Komisyonumuza gelene kadar hangi safhalardan geçiyor o konuda Sayıştay Başkanımız bir bilgilendirmede bulunacak, bundan sonra da eğer arkadaşlarımızın sormak istedikleri, tartışmak istedikleri hususlar varsa da onu da bilahare konuşalım.

Şimdi, değerli arkadaşlar, öncelikle sık sık da karşılaşacağımız, Komisyonumuzun kavram olarak kullanacağı birkaç kavram var. Bunların başında işte “iktisadi devlet teşekkülü”, “kamu iktisadi teşekkülü” ve bir de “bağlı ortaklık” kavramı var. Bunlar aslında aynı zamanda da bizim denetim kapsamımıza giren kuruluşlar. Orada çok detaya girmeyeceğim ama sonuçta “iktisadi devlet teşekkülü”, “kamu iktisadi teşekkülü” ve “müessese” tamamı devlete ait olan kuruluşlar, farklılıkları olmakla birlikte, “bağlı ortaklık”ı ise sermayesinin yüzde 50’inden fazlası iktisadi devlet teşekkülü veya kamu iktisadi teşebbüsüne ait olan işletme veya işletmeler topluluğundan oluşan anonim şirketler olarak ifade edelim.

Şimdi burada belki öncelikle şunu konuşmak gerekiyor: Denetim konusunda belki farklı tanımlamalar yapılabilir ama uluslararası kabul görmüş en basit, en yalın tanımlamayla “denetimi” iç denetim ve dış denetim diye ikiye ayırabiliriz. İç denetimi idarenin kendi iç işleyişinde, aynı zamanda yetki kullanan, karar alan organın uygulama safhasında ve sonrasındaki süreçleri takip etme, değerlendirme, geri bildirme anlamında bir bilgi almaya yönelik olarak denetim olarak kabul edebiliriz. Ama esas denetim olarak kabul edilen dış denetim ise idarenin dışarıdan denetlenmesi olarak kaba bir tabirle söyleyebileceğimiz bir denetim ki bu anlamda dış denetim olarak parlamentoların yani bütçeyi hazırlayıp hükûmetlere “Al sen bunu uygula.” diyen ve sonrasında da hükûmet, yürütme dışında yasama organının yaptığı denetim denilebilir.

Burada iki madde var bizim Anayasa'mızda dış denetimi düzenleyen. Bunlardan bir tanesi Anayasa'mızın 160'ıncı maddesi ki Anayasa'mızın 160'ıncı maddesi Sayıştay Başkanlığına merkezî yönetim bütçesinde yer alan kamu idareleri ile diğer sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir, gider ve mallarını denetlemeyi amir hüküm olarak, yetki olarak vermiş, burada Sayıştay Türkiye Büyük Millet Meclisi adına, yasama organı adına denetim yapıyor ve sonrasında da aynı zamanda yargı işlevi de olduğu için de kendi içinde bu denetimi yaptıktan sonra oluşan raporları da, sekiz tane yargı dairesi var, sekiz dairesinde ve temyiz kurulunda ve genel kurulunda nihayetinde süreci işleterek bu raporları kesin hükme bağlıyor.

Diğer bir husus, 165'inci maddesi ki bu bizi ilgilendiren madde, Anayasa'nın 165'inci maddesi. Sermayesinin yarısından fazlası doğrudan doğruya veya dolaylı olarak devlete ait olan kamu kuruluş ve ortaklıklarının denetimi Sayıştay raporları üzerinden, eskiden YDK yapıyordu bu işi, bu raporlar üzerinden doğrudan doğruya Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından gerçekleştirilen bir denetim. Peki, 160 ile 165'inci madde arasındaki, her ikisi de dış denetim olmasına rağmen, her ikisi de genel çerçevede teorik olarak Parlamento denetimi olmasına rağmen temel farklılık ne? Dikkat ederseniz, her ikisinde de denetim işlevini şu anda Sayıştay yapıyor. Ama 160'ıncı maddeye istinaden yapılan denetimlerde, az önce de bahsettim, Sayıştay süreci kendi içinde tamamlıyor ve nihayetinde de kesin hükme bağlıyor. Ama 165'inci madde kapsamında yapılan denetimlerde ise Sayıştay denetimi yaptıktan sonra raporları hazırlıyor ve görüşülmek üzere -şu anda bu yetki, bu görev bize verildi- Komisyonumuza raporları sunuyor. Aradaki temel fark, 160 ile 165'in arasındaki temel fark bu şekilde söylenebilir.

Şimdi bizim muhatabımız olan veya sistemin genel anlamda düzenleyici mevzuatı ne? En başta, az önce bahsettiğim 165'inci maddesi. Onun dışında, Kamu İktisadi teşebbüslerinin kurulmasını, düzenlenmesini ve denetlenmesini içeren 3346 sayılı Kanun'umuz var ki, şu anda bizim aynı zamanda Komisyonumuzun da bir nevi teşkilat kanunu olarak kabul edilebilecek olan kanun.

Diğer taraftan, son değişiklikle daha önce Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunun yapmış olduğu denetim faaliyeti 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 43'üncü maddesi kapsamında da Sayıştay Başkanlığına bu görev tevdi edildi. Ben buraya fazlaca girmeyeceğim. Niye? Çünkü birazdan Sayıştay Başkanımız bu kanunun bu maddesindeki işleyişiyle ilgili olarak zaten raporların hazırlanması sürecinde bilgi verecek.

Diğer bir husus: Denetimlerimiz sırasında muhatap olduğumuz kuruluşlarla ilgili olarak 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, bu kuruluşların kuruluş ve organlarına ilişkin hükümler içeriyor. 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname de bunların personel rejimlerini düzenleyen bir kararname.

Şimdi Sayıştayımızın hazırlayıp bize sunduğu raporlar var. Onları sizlere zaten gönderdik herhâlde. Şimdi bu raporların genel içeriğine bakalım. Yani bu raporlar neyi içeriyor? Bir kere ilgili

kuruluşla ilgili olarak ilk başta raporlarda toplu bir bakış olarak kuruluşun hizmet gösterdiği faaliyet alanındaki sektörle ilgili olarak birtakım değerlendirmeler yapılıyor, dünya genelinde ve özellikle son dönemde de Avrupa Birliği uygulamaları çerçevesinde de karşılaştırmalar yapılıyor. Aynı zamanda, baktığımız zaman, raporda kurumla ilgili olarak, idari bünyeye ilgili olarak belli bir bölüm var. Orada kurumla ilgili olarak idari bünyedeki mevzuatı, teşkilat yapısı ve diğer hususlarla ilgili olarak bilgilere ulaşabiliyoruz. Mali bünyesiyle ilgili olarak raporda genel bir bilgilendirme bölümü bulunmakta.

Aynı şekilde işletme çalışmalarlarıyla ilgili olarak kapsamlı bir bölüm var. Sonrasında da bilanço ve gelir tablosu ile raporun ekleri biçiminde oluşmaktadır rapor. Ama nihayetinde baktığımız zaman bütün bu rapor kapsamında yer alan hususlar milletvekillerimizin çalışmalarında kolaylık sağlanması amacıyla raporun baş kısmında öneri olarak hazırlanıp gerek alt komisyonda gerekse üst komisyonda milletvekillerine “İşte biz Sayıştay olarak denetimimizi yaptık. Şu şu hususlarda karşınıza şu önerileri getiriyoruz, öncelikli olarak bu hususların değerlendirilmesini talep ediyoruz.” biçiminde, özet biçiminde raporun başında bu önerileri bulabiliriz. Ama bu şu anlama da gelmez: Milletvekili arkadaşlarımız kendilerine sunulan raporlar başta olmak üzere kurumla ilgili olarak her türlü değerlendirmeyi ve bilgi almayı talep edebilirler. Bu onların bu hakkına engel değil.

Şimdi Komisyonumuzun genel oluşumuna baktığımız zaman, az önce bahsettim, kuruluş 3346 sayılı Kanun çerçevesinde oluşmuş. 35 kişiden oluşuyoruz ve Genel Kuruldaki partilerin nispeti oranında da Komisyonumuzda siyasi partiler temsil edilmekte.

Peki, denetim kapsamımızda neler var? Denetim kapsamına baktığımız zaman, bir kere ödenmiş sermayesinin yarısından fazlası kamu tüzel kişiliğince sağlanmış olan kurumlar var ve bunların sahip olduğu diğer kurumlar var. Mesela ne olabiliyor? İşte Ziraat Bankasını burada görüşeceğiz. Ziraat Bankasının hissedarı olduğu işte Fintek gibi veyahut da Bilişim AŞ gibi diğer kuruluşlar da karşımıza gelecek.

Diğer bir husus, hakim vasıfları kamu hizmetlerini yürütmek olan, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarından olmayan özel kanuna tabi kurumlar var. Şu anda bize tabi değil, değişti ama akılda kalması için yazdım. Mesela SSK, BAĞ-KUR, Emekli Sandığı buna güzel bir örnekti geçmiş dönemde. Çünkü ticari bir faaliyet yapmıyorlar ama kamu niteliği ağır basan kuruluşlardı. Bunlar şu anda SGK adı altında 5018 sayılı Kanun’da yapılan düzenlemeyle, az önce bahsettim, Anayasa’nın 160’ıncı maddesi çerçevesinde verilen yetkiyle Sayıştay tarafından denetlenmekte.

Diğer taraftan özel kanunlarla kurulan ve özel kanunun da bizzat Komisyonumuz tarafından denetleneceği amir hüküm olarak yazılan kurumlar var ki, işte örnek olarak orada İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı, işte diğer Su Forumu organizasyonu gibi, bunların özel kanunlarında bizzat Komisyonumuz tarafından denetleneceği hüküm altına alındığı için biz de onları denetliyoruz.

Bu kapsamda Merkez Bankası akıllara gelebilir diye yazdık. Denetim kapsamı dışında ve az önce bahsettiğim üzere, sosyal güvenlik kurumları daha önce Komisyonumuz tarafından denetlenirken, diğer üst kurullar dâhil olmak üzere, bunlar 5018 sayılı Kanun’la denetim kapsamımızdan çıkartılıp Sayıştay denetimine alınmıştır.

Burada bir de süreç içinde bizim Komisyon olarak da karara bağlayarak denetim kapsamına aldığımız kuruluşlar da var. Mesela “Bağlı ortaklıklar” dediğimiz, işte birden fazla KİT’in yüzde 50’sinin üzerinde hissesinin olduğu... Az önce ismini verdim, mesela Fintek dediğimiz kuruluşun sermaye yapısına baktığınız zaman bir tarafta işte Ziraat Bankasını görüyorsunuz, bir tarafta Halk Bankasına görüyorsunuz. Yani farklı farklı birkaç KİT’in hissedarı olduğu ama toplamda baktığımız zaman yüzde 50’inden fazlasının kamuya ait olduğu kuruluşlar ki, biz bunları denetim kapsamına aldık. Diğer taraftan, işte orada örneği olan TÜRKSAT, Eximbank, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası, Altın Borsası ve Şeker Kurumu Başkanlığı kuruluşlar da Komisyon kararıyla denetim kapsamına alınan kuruluşlar.

Peki, Komisyonumuzun yetkileri ne? Yani çalışma sırasında hangi yetkileri kullanıyoruz? Bir kere kurum faaliyetlerinin görüşmesi sırasında Komisyon olarak karar alarak herhangi bir konuda Komisyonumuz olarak biz soruşturma talebinde bulunabiliyoruz. Kimden bulunabiliyoruz? 1) Denetime tabi kurumun eğer genel müdürlük düzeyinde bir denetim birimi varsa oradan bulunabiliriz. 2) Bağlı olduğu bakanlığın denetim biriminden bulunabiliriz. 3) Başbakanlık Teftiş Kurulundan bulunabiliriz. 4) İstisnai olarak bazen işin niteliğine bağlı olarak da diyoruz ki: Bu konuda işte geçmişte örnekleri var; Sayıştaydan bir denetçi arkadaş gelsin, işte Tarım Bakanlığı ise Tarım Bakanlığı Teftişten bir arkadaş gelsin ve Başbakanlık Teftişten bir arkadaş gelsin, bir nevi konsorsiyum biçiminde bu üçlü heyet bu konuyu araştırсын biçiminde aldığımız denetim kararları da var. Yani soruşturma yapma noktasında taleplerimiz oldu.

Diğer taraftan, Komisyon olarak önümüze gelen bir konuda tavsiye niteliğinde kararlar da alabiliyoruz. Kime tavsiyede bulunabiliyoruz? Bir kere en başta denetlediğimiz kuruluşa tavsiye kararında bulunabiliyoruz. İki: Eğer iş farklı kurum ve kuruluşları, bakanlıkları ilgilendiriyorsa o bakanlıklara yönelik olarak da bu konunun düzeltilmesi veya farklı bir uygulama yapılması anlamında tavsiye kararında bulunabiliyoruz. Ve nihayetinde tabii en önemlisi de, biz Komisyon olarak bir sorunla karşılaştığımız zaman -burada neticede hepimiz milletvekiliz- milletvekilleri olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna da bulunabiliyoruz. Bu şu anlama geliyor: Yani bizim tavsiyede bulunmamız, milletvekilleri olarak hep birlikte kanun teklifi hazırlayarak bu teklifin Genel Kuruldan geçirilmesi anlamına gelir ki, yanlış hatırlamıyorsam 23’üncü Dönemde TİGEM’in hesapları burada görüşülürken bir Ceylanpınar konusu vardı ve Ceylanpınar konusu, kangren hâline gelmiş olan bu konuda biz Komisyon olarak özel bir çalışma yaptık, sonra kanun teklifi hazırladık ve bütün

Komisyon üyesi arkadaşlar olarak da kanun teklifinin altına imza attık ve kanunun Türkiye Büyük Millet Meclisinde yasalaşması yönünde de bir çalışma yaptık.

Diğer taraftan, İç Tüzük'ten kaynaklanan yetkilerimiz var. O da nedir? İşte burada çalışmalarımız sırasında belli konu ve süreyle sınırlı olmak üzere diğer kuruluşlardan uzman çağırabiliyoruz. Ve en önemlisi de şu: Bizim, çalışmalarımızla ilgili olarak bakanlık ve denetime tabi olan kuruluşlarla Meclis Başkanlığımıza gerek kalmaksızın doğrudan doğruya Komisyon olarak yazışma yetkimiz var. Yani bu diğer komisyonlarda, biliyorsunuz, Başkanlık olarak var.

Şimdi alt komisyon kurulması... Demin konuştuk, tartıştık. Yani biz bunu niye yapıyoruz? Şimdi baktığımız zaman aslında kanunen bu zorunlu değil ama KİT Komisyonunda önceden beri bu uygulama teamül hâline gelmiş. Bir nevi çalışmalarımıza da bu anlamda kolaylaştıran bir yöntem. Nihayetinde Sayıştayımızın hazırladığı rapor üzerinde partilerin çoğunluk veyahut da sayıları nispetinde oluşturulmuş olan alt komisyonda bir ön görüşme yapılıyor. Bunu hep birlikte yapacağız. O ön görüşmede tıpkı üst komisyonda çalışıyormuş gibi öneriler gündeme gelecek, görüşülecek ve biz orada eğer üst komisyona taşınmasına karar verirsek, üst komisyona taşınmasına karar verdiğimiz hususlar buraya taşınacak. Şimdi Sayıştay diyelim ki kırk öneri hazırladı. Biz kırk öneriyi alt komisyon olarak görüştük, dedik ki: Bununla ilgili olarak -işte birazdan bahsedeceğim- şöyle yapılsın, böyle yapılsın diye tavsiyelerde bulunduk, kararlar aldık. Dedik ki, bunu üst komisyona taşımaya gerek yok. Yirmi tanesi veya yirmi beş tanesini alt komisyonda karara bağladık. On beş tanesini üst komisyona taşıdık, on beş tane hususu burada görüşüyoruz. Ama bu şu demek değil: Bir komisyon üyesi arkadaşımız raporu okuduğu zaman eğer alt komisyon raporunda görüşülmüş olan ve yukarıya taşınmamış bir hususla ilgili olarak söyleyeceği bir husus varsa, dile getireceği bir husus varsa o hususun görüşülmesini üst komisyonda talep edebilir. Bunu söyleyeyim.

Alt komisyonların toplantı yeri olarak Ankara'da olanlar Ankara'da, diğer illerde olanlar da diğer illerdeki kuruluş merkezine giderek toplantılarını orada yapıyorlar ve oraya tıpkı bu Komisyona katılan diğer bürokrat arkadaşlarımız buraya nasıl katıldılarsa, işte bakanlık temsilcisi arkadaşımız, Devlet Planlamadan arkadaşımız veya bankalar yeminli murakıbbi arkadaşlarımız, Özelleştirmeden arkadaşlarımız temsilci olarak da o komisyona katılıyorlar. Katılımcıları zaten orada belirttik, tekrar söylemeye gerek yok. Komisyon üyesi arkadaşlar, Sayıştay denetçisi arkadaşlarımız, bakanlık temsilcisi arkadaşlarımız ve kurum temsilcisi arkadaşlarımız olarak özetleyebiliriz.

Şimdi biz denetim prosedürünü nasıl işletiyoruz? Bir kere alt komisyon çalışmalarını yaptı, bu rapor üst komisyona taşındı. Bu rapor üst komisyona taşındıktan sonra öncelikle tabii alt komisyondan üst komisyona taşınmış olan önerileri görüşmeye başlıyoruz. Önceliğimiz bu. Çünkü alt komisyonda da görüşülmüş buraya gelmiş, demek ki ön plana çıkarılması istenen hususlar bunlar. Öncelikle bunları görüşüyoruz, bunları karara bağlıyoruz.

Peki, ne tür karar alıyoruz? Aldığımız kararlar şunlar: Bir kere önerinin gündemde kalmasına karar verebiliriz. Bu ne demek? Bu şu demektir: Bu söz konusu, dile getirilen husus önemlidir, süreç devam ediyordur, tamamlanmamıştır. Dolayısıyla da bir yıl sonraki komisyonda Komisyon diyor ki: “Bu konuda ne yaptığınızı ben görmek istiyorum. Bu öneriyi aynen Sayıştay takip etsin, bir yıl sonra bizim Komisyonumuza getirsin.” Yani Komisyon talep ettiği için burada Sayıştayın şöyle bir yetkisi yok: “Ya ben bu konuyu önemsiz buluyorum. Dolayısıyla bir dönem sonraki toplantıda bunu gündeme getirmeyeceğim.” diyemez. Çünkü Komisyon kararıyla gündemde kalması kararlaştırıldığı için Sayıştay bu konuyu takip edecek ve bir yıl sonraki toplantıda tekrar oturulacak yine bu konu, bu süreç tekrar tartışılacak.

Diğer bir husus, izlemeye bırakılmasına karar verebiliriz önerinin. Bu ne demek? Bu şu demek? Şimdi söz konusu husus takip edilirken o konuda kurum belli bir mesafe kat etmiş, sorunu çözme noktasında. Diyelim ki, orana vurursak yüzde 80-yüzde 90 bu işi tamamlamış ama bir yıl içinde de tamamlaması kesin gibi. Orada biz diyoruz ki: “Biz bunu izlemeye bırakalım.” Yani Sayıştaya diyoruz ki: “Sen bu konuyu takip et. Kurum tamamlarsa zaten bizim bu konudaki görüşümüz belli, iş bitmiş demektir.” Ama kurum tamamlamazsa ve o konuda yine eksikler bulursanız “Sen o konuyu tekrar geri getir, bizim önümüze getir.” diyoruz. Yani burada Sayıştaya, denetim organına bir nevi süreci takip etme, tamamlandığı zaman da gündemden bir nevi düşürme yetkisini veriyoruz. Çünkü olay bitme noktasına gelmiş demektir.

Şimdi iş tamamen gündemden düşmüş. Nasıl gündemden düşebilir? Bir: Söz konusu husus eksiktir, tamamlanmıştır, yanlış, düzeltilmiştir veya bir mevzuat değişikliği, yönetmelik değişikliği, genelge çıkarılması talep edilmiştir. Kurum bunu yapmıştır, artık iddia edilen hususla ilgili olarak bir eksiklik kalmadığı için biz bunu gündemden çıkarabiliriz. Veya bir soruşturma sürecidir bu. Soruşturma sürecinde biz önümüze gelen dosyadaki öneriyle ilgili olarak işte ilgili kurumdan - Başbakanlık Teftiş olabilir- soruşturma talep etmişizdir, soruşturma raporları önümüze gelmiştir ve demişizdir ki, bu konuda mahkemeye suç duyurusunda bulunulsun. Şimdi mahkemeye suç duyurusunda bulunulduğu an bizim açımızdan süreç tamamlanmıştır. Yani bu aşamada bizim kendimizi mahkemenin yerine koyarak bir yargı gibi karar verme durumumuz olmadığı için bizim Komisyon olarak görevimiz burada bitmiştir. Dolayısıyla, süreç tamamlandığı için biz bunu tekrar gündemden çıkartabiliriz. Ve bundan sonraki süreç tamamen yargının yetkisinde olan bir şey olduğu için gündemden çıkartabiliyoruz.

Şimdi bu önerileri görüştük, dedik ki: “İşte şu öneri gündemde kalsın, şu öneriyi izleyelim, şu öneriyle ilgili olarak şöyle şöyle tavsiyede bulunalım.” Ve nihayetinde raporun sonuna doğru geldik, görüşmelerin sonuna geldik. Ne yapacağız? Bir kere bazı kamu iktisadi teşebbüslerinden genel kurulları Türk Ticaret Kanunu’na veya özel kanunlara tabi şirket veya kurumların bilanço ve netice

hesapları bu usule tabi ise biz burada onlarla ilgili olarak sadece Komisyonumuza, yani Parlamenteoya bilgi veriliyor. Biz gene o kararları alıyoruz ama sonuçta ibra etme veya etmeme gibi, onaylama veya onaylamama gibi burada bir oylama yapmıyoruz. Yani genel görüşme yapıyoruz belli kurumlar hakkında. Ama ibraya tabi olan hususlarda sonuçta biz diyoruz ki: “Tüm Komisyonun genel faaliyetleri noktasında işte görüştük, şudur şudur şudur, ne diyorsunuz? İbra edenler-etmeyenler, ibra ediyoruz veya etmiyoruz...”

Orada bir istisnai uygulama var. O da şu: Şimdi bir husus var. Yani o konuda dedik ki biz: “Bakanlık bu konuyu soruştursun, incelesin.” Ama onun dışındaki hususlarda da Komisyon olarak çalışmalarını yeterli buluyoruz. O zaman diyoruz ki: “Bu soruşturma talep ettiğiniz husus saklı kalmak kaydıyla o zaman şartlı ibra ediyoruz.” Eğer ileride bu soruşturmalar tamamlanır da orada olumsuz bir şey çıkarsa bu tekrar gündeme gelip görüşülebilir. Ama soruşturmadan bir şey çıkmazsa zaten Komisyon açısından da bir sorun yoktur, bir problem yoktur deyip oradaki soruşturma hususunu dışarıda bırakarak bir ibra mekanizması işletiyoruz. Orada da şartlı ibra uygulamamız var.

Şimdi kararı aldık. Sonrasında bu mutlak mıdır? Hayır, mutlak değildir. Sonuçta, milletvekillerine dağıtıldıktan sonra bu denetim raporuna ilişkin olarak siyasi parti grupları, 20 milletvekili ve hükümet on beş gün içinde bu rapora itiraz edebilir. İtiraz olması durumunda da Komisyon bunu yeniden değerlendirir. Ve bu sefer itirazlar Genel Kurula gidiyor. Yani süreç bu şekilde devam ediyor.

Peki, ibra etme veya etmeme ne tür bir hukuki sonuç doğuruyor? Bir kere biz bu denetim sonuçlarını Resmî Gazetede herkese alenen yayımlıyoruz. Eğer ibra etmeme kararı verilmişse, o zaman bu husus Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca Başbakanlığa ve adli mercilere iletiliyor. Burada artık tabii biz savcıya şöyle bir talimat verme durumunda değiliz. Yani oradaki adli mercie gittiği zaman adli merci bu hususu alıp inceleyip dava da açabilir, dava da açmayabilir veya işte artık biliyorsunuz... Yani bu genel yargılama hukuku, usul hukuku nasıl işliyorsa o süreç bizim dışımızda.

Şimdi genel anlamda mümkün olduğu kadar özetlemeye çalıştığım husus bu.

Şimdi ben Sayıştay Başkanımıza da bu anlamda söz vermek istiyorum. Özellikle raporların hazırlanması ve önümüze gelmesi aşamasında Sayıştayda nasıl bir süreç yaşanıyor, o konuda Komisyonumuz bilgilendirilirse memnun olurum.

Buyurun Başkanım.

SAYIŞTAY BAŞKANI RECAİ AKGÜL – Komisyonun Sayın Başkanı, Komisyonun değerli üyeleri, saygıdeğer milletvekillerim; sizleri şahsım ve kurumum adına saygıyla selamlıyorum. Komisyona değerli ECOSAI üyesi üyelerimizi kabul ettiğinizden dolayı sizlere teşekkür ediyorum. Yeni dönemde de başarılar diliyorum. Ve Sayıştay olarak Komisyonun KİT’lerle ilgili karar

vermenizde yardımcı olacak Sayıştay raporlarını zamanında, objektif şekilde hazırlayarak sunmaya gayret edeceğimizi anayasal bir sorumluluk olarak arz etmek istiyorum.

Değerli milletvekillerim, Sayın Başkanımızın ifade ettiği bilgileri arz etmeden önce bir konuyu arz etmek istiyorum. Bugün ECOSAI'nin Genel Kurul toplantısı vardı Ankara'da. Biz ev sahipliği yapıyorduk Türkiye Cumhuriyeti Sayıştayını olarak. Aynı zamanda Komisyon Başkanımızın Sayıştay Başkanı olarak Komisyonun açılış gününe davet etmesi üzerine iki program çakıştı ve ben bu arada hem diğer ülkelerden gelen sayıştay başkanlarımızın Olağanüstü Genel Kurul toplantısından ayrılmamak hem de Komisyonumuzun davetine mazeret dahi olsa katılmama durumu olmaması için Sayın Başkanımızdan ECOSAI üyeleriyle birlikte Komisyonu ziyaret edip edemeyeceğimizi sorduğumda —teşekkür ediyorum kendilerine- kabul ettiler. ECOSAI üyesi ülkelerin Komisyonumuza ziyarette bulunmasının bir başka nedeni de buydu.

Arz ediyorum.

Sayın üyelerimiz, sayın milletvekillerimiz; ECOSAI, Ekonomik İşbirliği Örgütüne üye ülkelerin sayıştay başkanlarının 1994 yılında oluşturmuş olduğu bir bölgesel, mesleki, teknik bir örgüt. Türkiye, İran, Pakistan, Afganistan, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan ve Tacikistan'dan oluşan 10 asil üye ve bir de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti gözlemci üyemiz olmak üzere birlikteyiz. 94'te Türkiye kurucu üyeydi. Başkanlık üç yılda bir değişiyor. Genel Sekreterlik Pakistan'da. Ve bugün de Türkiye'de Ankara'da ECOSAI'nin Olağanüstü Genel Kurulunu yapıyoruz.

Bu vesileyle Türkiye Cumhuriyeti Sayıştayının uluslararası bağlantılarından ya da çalışmalarından bir iki cümle arz etmek istiyorum. Dünya Sayıştaylar Birliği INTOSAI'nin üyesi, Avrupa Sayıştaylar Birliği EUROSAI'nin Yönetim Kurulu Üyesi ve Birinci Başkan Vekili, Asya Sayıştaylar Birliği ASOSAI'nin Yönetim Kurulu Üyesi, Avrupa Birliği Sayıştaylar Birliğinin gözlemci üyesi, ECOSAI'nin Yönetim Kurulu Üyesi, bunun yanı sıra Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Kırgızistan ve Kazakistan'la da ikili ilişkilerimiz bulunmaktadır.

Değerli Başkan, kıymetli üyeler, saygıdeğer milletvekillerim; Sayın Komisyon Başkanımızın bilgilerinin yanı sıra konuyla ilgili olarak arz etmek istiyorum. Anayasal dayanak olarak 160'ıncı, 165'inci madde çerçevesinde, yasal dayanaklar olarak 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu çerçevesinde denetimlerimizi yapmaktayız. Malumlarınız olduğu üzere Umumi Murakebe Heyeti 1938 yılında kuruldu ve 1939 yılından itibaren denetimlerini başlattılar. 19 Aralık 2010 yılında 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun çıkmasıyla birlikte de Türkiye Cumhuriyetindeki dış denetim Sayıştay çatısı altında birleştirildi. Ve

yetmiş yıla yakın hizmet veren Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Sayıştayın çatısı altında 6085 sayılı Sayıştay Kanunu çerçevesinde görevlerini yerine getirmeye devam ediyor.

Ben KİT Komisyonuna sunulacak raporların nasıl hazırlandığı konusunda bilgi arz etmek istiyorum. Biliyorsunuz 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'yla birlikte dış denetim birleştirildi ve artık Sayıştay denetiminde olmayan hemen hemen hiçbir kurum kalmadı. Sayıştay denetimlerinin KİT Komisyonu ile ilgili kısmıyla ilgili olarak denetimden sorumlu Başkan Yardımcımız Sayın Erol Akbulut buradalar. Ve ayrıca KİT Denetim Bölüm Başkanı Mehmet Köseadağ buradalar.

Biz KİT Komisyonuna gelecek Sayıştay denetim raporlarında şöyle bir usul izliyoruz: Her senenin başında usul ve esaslar yayımlanıyor. Bu usul ve esaslar denetçilerimizin denetimlerini yaparken dikkat etmeleri gereken hususları içeriyor. Bunlar raporlar, gruplara ait iş programları ve ekiplerin oluşturulması, seyahat süreleri, program değişiklikleri, raporların veriliş tarihinin programda belirtilmesi, yurt dışı görevlendirme, bağlı ortaklık ve özel teslim zamanlı raporlar, yıl içinde ortaya çıkan ihtiyaçlar, denetlemelerde ilkeler, raporların hazırlanması, raporların yazımı, hazırlanacak rapor sayısı, birlikte seyahat zorunluluğu, başka grup programında görevlendirme, denetleme kılavuzu, genel rapor, değişikliklerin bildirilmesi, mali tabloların gecikmesi, grupları değişenler, KİT Komisyonuna katılma, kurumda yerleşim, kurumsal bütünlük, denetçi yardımcılarının durumu ve denetim gruplarının oluşumunu içeren usul ve esaslar her yıl yayımlanmakta ve burada KİT Komisyonuna sunacağımız raporlarla ilgili denetimi yapılacak kurumların listesi belirlenmekte. Bunlar 2011 yılındaki denetimde olan kurumlar, iktisadi devlet teşekkülleri olanlar var, kamu iktisadi kuruluşları var, iktisadi devlet teşekküllerine bağlı ortaklıklar var, kamu iktisadi kuruluşlarına bağlı ortaklıklar var, özel kanunlarına göre denetlenen kurum ve kuruluşlar var, 3346 sayılı Kanun uyarınca denetlenen kuruluşlar var, Özelleştirme İdaresi Başkanlığına devredilen kuruluşlar var. 2011 yılında 2010 yılına ait toplam 98 kurum hakkında 98 rapor hazırlandı. 2 tane de kısmi rapor vardı. Bu sene toplam 100 rapor hazırlandı. Ve 2011 yılında 16 denetim grubu oluşturuldu ve 107 denetçi bu denetimlerde görev aldı.

Denetim kütüğü, denetim portföyü hazırlandıktan sonra denetim grupları oluşturuyoruz ve bu denetim grupları oluşumu denetçilere ilan ediliyor. 2011 yılında 16 denetim grubu oluşturmuştuk. Sonra her denetim bir denetim grup başkanı başkanlığında sürdürülüyor ve denetim grup başkanı tarafından yıl içerisinde o kurumu nasıl denetleyeceğine dair, işte gidecekleri iller var mı, Ankara dışında çıkacakları yerler var mı, iş programları hazırlanarak Başkanlığa sunulurken onay alınıyor. Oluşturulan denetim ekipleri ilgili kuruluşlara bildiriliyor. Örneğin hangi kurum denetlenecekse o kuruma resmî olarak "2011 yılı içerisinde şu grup başkanı başkanlığında şu denetçiler kurumunuzu denetleyecektir." diye daha önceden kuruma bildiriliyor. Gruplar hazırlanan iş programları çerçevesinde denetlenecek kuruluşla temasa geçerek denetim faaliyetini başlatıyorlar.

Denetimlerin nasıl yapılacağını gösteren denetim kılavuzu var. Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunun çalışması esnasında KİT'lerin denetiminin nasıl yapılacağı konusunda uzun yılların birikimi ve değişen şartlara, yasal mevzuata uygun olarak hazırlanan, her denetçinin elinde, o kurumu nasıl denetleyeceğine ait bir denetim kılavuzu var. Bunu zaman içerisinde değişen mevzuat ve değişen teknolojiye göre ve kurumun hukuki yapısına göre yeniden dizayn edip düzenliyoruz. Yani her denetçinin elinde bir denetim kılavuzu, denetim rehberi, usul, esaslar, kanunlar var ve denetim grup başkanlığında her denetçi bir sene boyunca o kurumda gidip hukuka uygunluk, ekonomik verimlilik, etkinlik ve kendi görevlerini yasal çerçevede yapıp yapmadıkları açısından denetimlerini sürdürmektedir.

Cari mevzuat, genel kabul görmüş denetim ilkeleri, uluslararası standartlar ve denetim kılavuzu çerçevesinde hazırlanan raporlar... Örneğin 2011 yılında 2010 yılına ait faaliyetlerin denetçiler tarafından denetlenip eylül ayının sonuna kadar Sayıştay Başkanlığına Rapor Değerlendirme Kurulunda raporların değerlendirilmesi için teslim etmeleri gerekiyor ve ifade ettiğim gibi bu sene 2011 yılında 100 rapor hazırlandı denetim grup başkanları tarafından Başkanlığımıza zamanında teslim edildi ve şu anda Rapor Değerlendirme Kurulunda bu denetimler değerlendirilmekte ve ekim ayı sonuna kadar raporlara son şekli verilecek.

BAŞKAN - Rapor Değerlendirme Kurulu kimlerden oluşuyor Başkanım?

SAYIŞTAY BAŞKANI RECAİ AKGÜL – Rapor Değerlendirme Kurulu, Sayıştay Genel Kurulu tarafından seçilen Sayıştay üyelerinden oluşmakta. Sayıştay Başkanı fiilî olarak bu kurula katılamıyor. Fiilî olarak denetimden sorumlu Başkan Yardımcısının başkanlığında Sayıştay Genel Kurulu tarafından seçilen daire başkanı ve üyelerden oluşan bir kurul. Bu üyelerimiz diğer zamanlarda da bir hesap mahkemesi olan yargılama dairesinde de kesin hüküm niteliğinde karar veriyor. Genel kurulda üye durumundalar.

Bu raporlar Sayıştay Başkanlığınca denetlenen kuruluşa ve bir örneği ile ilgili bakanlığa gönderilir. Kuruluşlar, hazırlayacakları cevaplarını, varsa yönetim kurullarından yoksa yetkili organlarından geçirmek kaydıyla raporun alındığı tarihten itibaren otuz gün içinde Sayıştaya ve ilgili bakanlığa gönderir. İlgili bakanlık bu cevapları kendi görüşleriyle birlikte en geç on beş gün içinde Sayıştaya gönderir. Denetlenen kuruluşlara ait yıllık denetim raporları, kuruluş ve bakanlık cevapları en geç ilgili olun yılın bitimini takip eden yılın sonuna kadar Sayıştay Başkanı tarafından yani 2010 yılına ait denetimler 2011 yılının Aralık ayının sonuna kadar Sayıştay Başkanlığı tarafından sonuçlandırılarak karar verilmek, görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur. 3346 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde ilgili komisyonda görüşülmek üzere sunulur. Bu raporlar aynı zamanda Devlet Planlama Teşkilatı ve Hazine Müsteşarlıklarına gönderilir. Bu kapsamda denetlenen kuruluşların yıllık faaliyet sonuçlarını içeren genel rapor kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla her yıl

duyurulur. Bu sene 2008 yılı genel raporunu tamamladık ve onu da en kısa zamanda kamuoyuna arz edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli üyeler, kıymetli milletvekilleri; konuyla ilgili olarak arz edeceğim konular bunlar. Zaman içerisinde zatiîlilerinizin karar vermesi için denetim raporlarını arz edeceğiz. Bu süreçte raporlarla ilgili görüşleri, değerlendirmeleri her zaman dinleyeceğiz ancak kurumsal olarak güvenilirliğimizi sağlamak ve sürdürmek bizim için en büyük hedef. Her zaman, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da anayasal sorumluluğumuzu yerine getirmeyi bir vicdani sorumluluk olarak kabul ediyoruz ve zatiîlilerinize arz ediyorum, tekrar teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; öncelikle özür diliyoruz, yasama yılının başlangıcında tebrik edemedik çünkü bir anda tartışmaların içinde bulduk kendimizi. Ülkemizi ziyaretten ECOSAI başkanlarına da ülkemize hoş geldiniz diyoruz. Umarım, ülkemizin tüm güzelliklerini yaşıyorsunuzdur.

Çok kısa şunu hatırlatmak istiyorum. Demokrasinin, millet iradesinin temsil edildiği bu Türkiye Büyük Millet Meclisinin en önemli görevlerinden birisi de denetim görevidir. Bu denetim görevinde de muhalefetin iktidarı denetlemesi, kendisine güvenen bir iktidar için şeffaflığa ve açıklığa inanan bir iktidar için son derece önemlidir ve etkin denetimin belirli ön koşulları vardır. Bunlar da denetimin tarafsız ve bağımsız olmasıyla ilgilidir ve biz buradaki KİT Komisyonu ve aslında bütün Meclis adına denetim yapan Sayıştay denetçilerinin tarafsızlığı ve bağımsızlığı son derece önemlidir. Bu tarafsızlık ve bağımsızlığını gölgeleyecek herhangi bir idari işlem veya yasal işleme karşı bütün muhalefet gücümüzle direneceğimizi öncelikle bildirmek istiyorum.

İkincisi, bu denetim... Aslında Sayıştay, denetimini bizim adımıza yapıyor ve bize sadece raporlar geliyor. Bu, son derece önemli bir konudur. Profesyonel bir denetçi kökenli bir milletvekili olarak söylüyorum, bütün milletvekillerine, sadece bize yorumlanmış bilgilerle veya sınırlandırılmış raporların gelmesini asla kabul etmeyiz. Gerekli zaman da bilginin kaynağı olan belgelere ulaşma şansımızın ve hakkımızın engellenmesine son derece karşı çıkarız. Bu konuda küçük bir örnek vermek istiyorum. Ben Sayın Komisyon Başkanıyla yazıştım. Geçmiş dönem raporlarını istedim. Yani son derece basit, geçmiş dönem raporlarını istedim ve bu raporlar bana verilmedi. İki üç kere yazıştım. En sonunda gelip KİT Komisyon salonunda raporları inceleyebileceğim söylendi. Düşünün ki bir rapor yaklaşık 200 sayfa. Ben 10'a yakın rapor istedim ve 2 bin sayfayı burada printer gibi ezberlemem istendi. İşte bunlar denetimin önündeki ciddi engellerdir.

Diğer bir şey: Biz burada muhalefet partisi olarak bu ülkenin kaynaklarının kullanılmasına değer katmak istiyoruz. Bu ülkenin kaynaklarının doğru kullanılmasını istiyoruz ama en önemli

hassasiyetimiz, hukuka aykırılıklar ve kaynak aktarma mekanizmalarına karşı da son derece net bir tavrımız olacak.

Benim burada Sayıştay Başkanımız hazır burada iken ondan birtakım ricalarım var. Denetçilerin bağımsızlığı Sayın Başkan. Denetçilerin kendi içsel ve dışsal bağımsızlığı, ki bunu siz çok iyi biliyorsunuz. İçsel bağımsızlık, denetçinin içinden gelen herhangi bir siyasal görüşle hareket etmemesi, görüşü ne olursa olsun. Dışsal bağımsızlık ise bu denetçilerin görevini yaptığı sırada gerek Sayıştay Başkanlığı tarafından gerekse ilgili kurumlar tarafından görevlerini yaparken görevlerini hakkıyla yapmalarına engel olacak konular.

Bir diğer benim ricam: Bize raporlar hardcopy yani kâğıt üzerinde gönderiliyor. Bu raporların elektronik ortamda gönderilmesi hem ciddi bir kâğıt tasarrufu sağlar hem çalışma kolaylığı sağlar. Bunu Sayın Başkandan ve Sayın Sayıştay Başkanından rica ediyorum.

Bir de önerilerle alakalı... Şimdiye kadar biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu iki aylık tatil döneminde bütün raporları okuduk, bütün detaylarıyla okuduk ve şunu görüyoruz: Raporların öneriler kısmında yani öne getirilen “Öneriler”le “İç öneriler” denen bir kısmı var ve biz burada gördüğümüz kadarıyla denetçiler çok daha önemli konuları iç öneriler kısmına yazmışlar. Bu denetçilerin bağımsızlığı konusunda bize ciddi şüpheler uyandırıyor. Bunda dikkati çekmek istiyorum. Diğer muhalefet milletvekillerinden ve iktidar milletvekillerinden ricam, lütfen raporların iç kısımlarını dikkatli okuyun, asıl önemli kısımlar onlar çünkü. Dışa getirilen önerilerde ciddi bir çekingenlik görüyorum.

Bir de 2010 raporlarının hazırlanıp hazırlanmadığını bilmiyorum ama hazırlanmış raporlar varsa lütfen bize gönderiniz. Çünkü biz süreç içerisinde şu anda çok geriden geliyoruz. 2009 raporlarını inceliyoruz. Ben bu çalışmaların milletimize ve vatanımıza değer katmasını diliyorum, çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, öncelikle bir hususun açıklığa kavuşması gerekiyor. Aykut Beyin ifade ettiği doğrudur, kendisi bizden yazıyla 2000-2008 yılları arasında incelenmek üzere rapor talep etti.

Şimdi, biz kendisine, tabii arkadaşlarımız... Öncelikle, yayınlanmış, daha doğrusu görüşülmüş olan raporlar olduğu için bunlar... Görüşülmüş olan raporlar biliyorsunuz, komisyonumuz tarafından Meclis Başkanlığı tarafından bastırılıp yayınlanıyor rapor özetleri biçiminde. Kendisine bu raporlar gönderildiği zaman “Ben meramımı anlatamadım herhalde. Ben komisyonumuzda görüşülmüş olan kısmını istiyorum.” dedi.

Önce şunu söyleyeyim: Bir kere, geçmiş dönem, yıl itibarıyla söylemiyorum, hangi yıl olursa olsun burada 35 milletvekili arkadaşımız o günkü şartlarda ne gerektiriyorsa o gün karar almışlardır, o konuda iktidar-muhalefet nihai kararını vermiştir. Bir kere bunun bilinmesini istiyorum. Yani o

komisyonlarda gerek alt komisyon olsun gerek üst komisyon olsun o komisyonlarda diğer siyasi partilerden milletvekili arkadaşlarımız da o raporların tamamlanma safhasında görev üstlenmişlerdir. Bunun bilinmesi gerekiyor, hatırdan tutulması gerekiyor.

İkinci bir husus: Bizim, komisyon üyesi arkadaşlarımızdan bir şey saklama diye bir şey söz konusu olamaz. Ancak şöyle de bir mecburiyetimiz var; yani bizim arşiv tutma mecburiyetimiz var ama komisyon üyemiz 35 kişi. Şimdi Aykut Bey kendi cephesinden baktığı zaman haklı. Diyor ki: “Ben sekiz yıllık rapor istedim. Bana raporlar verilmedi.” İyi ama şimdi Aykut Bey, şu anda Hasan Ali Çelik Bey az önce buradaydı. Hasan Ali Çelik’in bizden talebi var aynı şekilde. Mehmet Geldi bey kendisi burada, kendisinin bizden talebi var ve bizim şu anda arşivlerdeki tuttuğumuz bu raporlar, geçmişte görüştüğümüz raporlar ortalama bir veya iki tane, açık söyleyeyim.

O zaman geçmiş dönemde ne yaptık diye baktığımızda, önceki dönemlerde uygulanan husus şu: Arşivlerin korunması anlamında komisyon üyesi arkadaşlarımız gelsinler, hangi raporu istiyorlarsa o raporda biz ona yardımcı olalım ama arşivimizi de koruyalım noktasında, yoksa sakladığımız falan yok. Ama tek talep eden siz değilsiniz, burada resmî olarak yazılarda var bunlar ve diğer komisyon üyesi arkadaşlarımız da talepte bulunduğu zaman bizim onlara hizmet edememe gibi, taleplerini karşılayamama gibi bir durumumuz söz konusu. Neticesinde komisyon üyesi arkadaşlarımız arşivlerimizde bulunan hangi raporu görmek istiyorlarsa komisyonumuz onlara o imkânı sağlayacaktır.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Elektronik ortamda alınırsa daha kolay...

BAŞKAN – Onu bir inceleyelim. Çünkü şöyle bir aşmazlığımız var: Bizim metinlerimizde yani gerek yasada gerekse İç Tüzük’te hep bu raporlar konusunda “basılır, dağıtılır” hükmü yazıya, kayıt altına alındığı için yani biz bu dijital ortamda bunları verdiğimiz zaman bu hükmü gerçekleştirmiş oluyor muyuz, olmuyor muyuz, onu bir Meclis Başkanlığımızla bir konuşalım.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Gene basılsın dağıtılsın...

HAYDAR AYAR (Kocaeli) – Yazılı iki üç tane basılsın, ama dijital ortamdan herkes alsın.

BAŞKAN – Onu bir Meclis Başkanlığımızla görüşelim. Yani olumsuz bir tavrımız yok, onu görüşmek istiyoruz.

Aykut Bey, benim sözüm üzerine herhâlde eklemek istediğiniz var. Yani bu komisyonu biz ikimiz yöneteceğiz bu gidişle, durum onu gösteriyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yok, estağfurullah, hiç öyle bir kastım yok. Bütün komisyon üyelerine aynı... Çok özür diliyorum, yani usul tartışması belki de ikimizin de denetçi olmasından kaynaklanan bir sorun var ama ne yazık ki Başkanın bilgilerini bazen çok iyiye kullandığını hissetmiyorum, ona da üzülüyorum yani, onu söyleyeyim.

Şimdi, benim söylediğim çok net Başkanım. Yani siz diyorsunuz ki “İktidar-muhalefet biz bunu görüştük.” Ben şimdi 2009 yılını okuyorum. Diyor ki:”2008 yılında şu şekilde söylenmişti.” 2008’i okuyorum, “2007 yılında bu şekilde söylenmişti.” Bir silsile içerisinde akıyor ve ben sırf hani siyasi bir ön yargı olmasın diye 2000 yılından başlattım, 2003 yılından başlatmadım istediğim şeyleri. Yani o anlamda sizin söylediğinize katılmıyorum.

İkincisi: Talep eden sayısının fazla olması... İşte, Sayıştay Başkanımız burada, eski Yüksek Denetlemeye yeni Sayıştaya bir yazı yazarsınız, zaten onların arşivleri çok daha düzenlidir, bir örneğini gönderirler. Şimdi, “Raporu gelin burada inceleyin.” demek, ne yazık ki “İncelemeyin.” demektir. Eğer zorluk çıkıyorsa ben de yardım edeyim, ben gelip bir fotokopisini çekeyim, bir örneğini milletvekillerine verin. Yani bu önemli bir şey. Şöyle ki önemli bir şey...

BAŞKAN – Aykut Bey, bakın, bizim kimseden bir şey saklama durumumuz yok. Ama 23’üncü Dönemde bulunan arkadaşlarımız var. Biz, tıpkı size olduğu gibi o dönemde komisyon üyesi arkadaşlarımıza raporlarımızı gönderdik. Raporlarımızı gönderdik ama görüşemediğimiz kurumlarla ilgili olarak raporlar normalde, milletvekili arkadaşlarımız tarafından, seçilemedikleri, aday gösterilmedikleri zaman komisyonumuza iade edilmedi ve biz şu anda Sayıştay Başkanlığımızdan, geçen dönem milletvekillerine basılmış olan, dağıtılmış olan komisyon raporlarını tekraren bastırılması noktasında bir talepte bulunduk.

Şimdi, sonuçta, bunun belli bir süresi var. Yani biz tutup da burada, arşivimizde olan, sakladığımız bir hususta size “Vermiyoruz.” demiyoruz. Ama gelin, buyurun burada hangi milletvekili arkadaş istiyorsa... Bakın, yazılar burada, sadece siz değilsiniz. Bütün milletvekili arkadaşlarımız böyle bir talepte bulunursa, “2000 yılında beri şu şu raporları verin.” dediğiniz zaman bizim burada arşiv tutma imkânımız da kalmaz. Bizim kimseden bir şey sakladığımız yok. Tekraren söylüyorum, her komisyon üyesi arkadaşlarımız -komisyon uzmanı arkadaşlarımız da kendisine yardımcı olacaklardır- neyi görmek istiyorlarsa, komisyonumuzun arşivinde olan hangi bilgiye ulaşmak istiyorlar, biz komisyon olarak arkadaşlarımıza yardımcı olmaya hazırız.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, örnek alabilecek miyiz bunlardan, fotokopisini çekebilecek miyiz, sorun bu.

BAŞKAN – Canım, ihtiyaç duyduğunuz yerin fotokopisini çekersiniz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Tamam. Yani o zaman bütün komisyon...

BAŞKAN – Yani herhâlde tutup da bana on bin sayfa raporu da çekecek hâlimiz yok.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hayır, biz kendimiz de çekeriz, o konuda hiçbir sıkıntı yok. Sorun şu: Bu raporun bir örneğini kendimiz veya kendi yardımcılarımız fotokopisini, örneğini alabilecek miyiz?

BAŞKAN – Bakın, buradaki raporlarımız hizmete özeldir. Biz şunu istemiyoruz açıkçası: Yani geçmiş dönemde bu konuda komisyon üyesi arkadaşlarımız son derece hassas davrandılar. Yani sağda, solda raporların dolaşmasını istemiyoruz. Yani burada bu hassasiyeti sizden bekliyoruz. Çünkü bu raporlar, bakın hizmete özel raporlar. Size komisyon üyesi olarak veriliyor, komisyon üyesi olarak size takdim edildikten sonra üzerinde istediğiniz gibi çalışma yapabilir, araştırma yapabilirsiniz, uzmanlardan görüş alabilirsiniz ama maalesef şunu da gördük –kimseyi zan altında bırakmak için söylemiyorum- ama basın mensubu arkadaşlarımızın elinde de bir dönem biz raporlarımızı da gördük. Bu da hoş bir şey değil. Yani bizim komisyon üyelerimize...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani bunda ne kötülük var basın mensubunun, halkın, işçinin, emekçinin, memurun elinde bu raporların olması? Bu onların parası. İşte, temel anlayış...

BAŞKAN – Bakın, ne kötülüğü var, ben size teknik olarak açıklayayım.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Başkanım, ben...

BAŞKAN – Kötülük sordunuz, söylüyorum.

Değerli arkadaşlar, az önce madde 160 ile 165 arasındaki farkı zatiîlilerinize izah etmeye çalıştım. Madde 165'e göre yapılan denetimler ve önümüze gelen raporlar şu demektir: “Biz Sayıştay olarak oturduk, çalıştık bu konuda. Rapor Değerlendirme Kurulunda da -her ne kadar işte 10 küsur, 15-16 tane üyesi var- bu konuyu görüştük. Size şu şu hususları bildiriyoruz.” dediler. Bu bir öneridir, adı üzerinde.

Şimdi, hüküm içermez, yani bir nevi iddia makamının iddiası niteliğinde olan hususlardır bunlar. Kararı kim verecek? Kararı verecek olan komisyon üyesi arkadaşlarımızdır. Yani bu rapor bizim önümüze geldiği zaman görüşülecek, o raporla ilgili olarak ne tür işlem yapacağımızı az önce ifade ettim, biz konuşamama kararı vereceğiz. Dolayısıyla, raporda yer alsa bile komisyon üyesi arkadaşlarımızın katılmadığı bir husus varsa, açıkçası o nihai rapora işlenmez. Yani yıllarca biz de denetim elemanlığı yaptık. Neticesinde, müfettiş bir konuyu inceler, kendine göre alır o konuyu oraya, bilgisi, birikimi neyse ama o nihai değildir. Onun için, hüküm altına alınmamış olan, komisyonumuz tarafından görüşülmemiş olan raporların ulu orta birilerinin ellerinde komisyon üyesi olmayan arkadaşlarımızın ellerinde de dolaşmasının da takdirini size bırakıyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, bekletmemek için bu çok önemli bir şey. Bu komisyonun bence bel kemiği bu nokta ama Sayın Başkan da burada, bekletmemek için söylüyorum, dediklerinize kesinlikle katılmıyorum, son derece eksik ve yanlış buluyorum ama bir sonraki toplantıda usulle alakalı bunu konuşmak üzere ben bu konuşmayı...

BAŞKAN – Katılmamanız doğaldır yani neticesinde insanız, hepimiz birbirimizden farklıyız. Yani aynı görüş...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Tamam. Yani bu konuyu şu an için kapatıyoruz -ama bu komisyonun bel kemiği bu belgelere ulaşma meselesidir- daha sonra kapı açmak üzere.

BAŞKAN – Komisyon üyesi arkadaşlarımıza, özellikle alt komisyon çalışmaları sırasında belgelere ulaşmada herhangi bir engel yoktur. Bunu zaten çalışmalar ilerledikçe, alt komisyon çalışmaları yapıldıkça komisyon üyesi arkadaşlarımız görecektir. İstedikleri bilgi ve belgeyi alt komisyonlarda özellikle talep edebilirler.

Başkanım eklemek istediğiniz bir husus var mıdır?

SAYIŞTAY BAŞKANI RECAİ AKGÜL – Sayın Başkan, değerli üyeler; daha sonraki toplantılarımızda ya da bilgi isteğinde arz edebilirim. Ben sadece, Genel Kurul devam edecek, ben misafirler adına müsaade arz etmek istiyorum. Denetimden sorumlu Başkan Yardımcımız ve KİT Denetim Bölüm Başkanımız komisyonda kalacaklar ve zatıalilerinizin soruları olursa cevaplandıracaklar ya da bilgi isteme durumunda bilgilendirecekler.

Ben müsaade arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Zaten biz de toplantımızı bitirmek üzereyiz.

Değerli arkadaşlar, biz de öncelikle Başkanlık Divanı üyesi olarak katılımcı arkadaşlarımıza, başta milletvekili olmak üzere dışarıdan gelen misafirlerimize teşekkür ediyoruz. İnşallah, ülkemizden iyi izlenimlerle, intibalarla ayrılırlar temennisini ifade etmek istiyorum. Bu çerçevede toplantıyı nihayete erdirmek, sonuçlandırmak istiyorum.

Değerli üyeler, Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketi, Beşinci Dünya Su Forumu Organizasyonu, İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansının 2009 yılına ait faaliyetlerinin denetim görüşmelerini yapmak için 13 Ekim 2011 Perşembe günü saat 10.30'da toplanmak üzere komisyonumuzun bugünkü toplantısını kapatıyorum.

Kapanma Saati: 12.21